

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Az angol jegyzék — Németországot támogatja.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jul. 22.

Poincaré megkezdte az angol jegyzék tanulmányozását. Az okmány tartalmát a legszigorubb titokban tartják.

Hír szerint Franciaország semmiesetre sem fogadja el a nemzetközi bizottság kiküldését.

A párisi „Liberté” azt írja, hogy a jegyzék Franciaországgal szemben Németországot támogatja.

Tanácskozások Franciaország válaszigyzékéről.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, jul. 22.

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Theunis és Jaspár a hét elején Poincaréval tanácskozik a francia válaszigyzékre vonatkozólag. A jegyzék elküldését a hét végére tervezik.

Anglia — a rakoncátlan szövetséges.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Madrid, jul. 22.

A tengeri kérdést tárgyaló londoni értekezleten Anglia Spanyolországgal véglegesen megegyezett. A konvenció a francia kormánnyal szemben felállított más programmal alapszámra történt.

A francia lapok rosszalóan tárgyalják Anglia újabb önálló akcióját és hangoztatják, hogy a két állam közötti kapcsolatot mindenáron szorosabbra kell fűzni.

Kossuth Tódor temetése.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jul. 22.

Kossuth Tódor temetése, akinek hamvait most hozták el Milanóból Budapestre, esütörtökön délelőtt megy végbe ünnepélyes keretek között. A gyászmenet a kerepesi-uti temető halottas házából indul ki s megy a Kossuth mauzóleumig, ahol a koporsót elhelyezik. A gyászszertartáson az operaház énekkara is közreműködik. A szertartás végével Raffay püspök beszél. A nemzetgyűlés nevében Scitovszki házelnök, a kormány megbízásából Rakovszki belügyminiszter, a magyar főváros nevében pedig Sipőcz polgármester beszél. Gyászbeszédet tart még Preszly, Pestmegye főispánja és Holtsy Pál nemzetgyűlési képviselő.

Feloszlatják az összes horvát egyesületeket.

Radicot mégis letartóztatják.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jul. 22.

Zagrebból jelentik: Tegnap délelőtt Zagrebbba érkezett Vujicsity Milorad belügyminiszter és megszállt a báni palotában. Ideérkezése kapcsolatban van a politikai helyzettel és a Radicsékkal szemben foganatosítandó rendszabályokkal. Vele együtt jött meg Trifunovity Ranko belügyminiszteri osztályfőnök is.

Tegnap délután konferencia volt a helytartóságnál, melyen részt vett Vujicsityon és Trifunovityon kívül Csimics helytartó és Gojkovic titkár is. A konferencia eredményét titokban tartják.

A beogradi „Vreme” híradása szerint a kormányzó utasítást kapott, terjesszék ki az „Obznanát” Horvátországra is. Elhatározták, hogy a horvát sok- és nőegyleteket, valamint más horvát egyesületeket ismét feloszlatják. Megtiltják to-

vábbra is mindenféle nyilvános gyűlések tartását és a Radics-párti képviselőket szigorú ellenőrzés alá helyezik. Egyes körök véleménye szerint a radikális intézkedések folytán Csinics királyi helytartó lemondana állásáról s helyébe dr. Gojkovicot, a zagrebi helytartóság belügyi osztályfőnökét neveznék ki helytartónak.

Beograd, jul. 22.

A minisztertanács tegnap délutáni ülésén Ninesity Momesilo külügyminiszter bejelentette, hogy csütörtökön Sinajába utazik. Ezután a horvát helyzettel és a Radics elleni intézkedésekkel foglalkoztak.

A kormányhoz közelállók tudni vélik, hogy Radicot a jövő héten letartóztatják, mert addig a kormány erre vonatkozólag megteszi a szükséges intézkedéseket.

A jövő művészei . . .

A Gilde-jéle zeneiskola növendékeinek hangversenye.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, jul. 23.

Szombaton este tartotta Gilde Vendel zenetanár akadémiai előkészítő magániskolájának tanulóival ezidei hangversenyét, amely erkölcsi siker tekintetében még az előző években tartott koncertjeit is felülmúlja. A szombati hangverseny tanúbizonysága volt annak, hogy Gilde súlyt helyez a tanításra s oly szakavatott precíz oktatásban részesíti növendékeit, amire ritkán van példa. A kis művészek oly mesteri kézzel kezelték a vonót s annyi érzelmel öntöttek be a rideg fába, hogy a esodálat hangját váltották ki a közönségből. A tapsorkánból, mely minden szám után megismétlődött, a növendékeken kívül jelentős rész illeti Gilde zenetanárt, aki fáradhatatlan buzgóságával a nívós műsört betanította s növendékeivel oly haladást mutatott fel, hogy szégyenkezés nélkül a győzelem biztos tudatában állhatott ki az előadópódiumra.

A nívós műsört Ichpold „Magyar népdal indulója” nyitotta meg, amelyet a növendékekből rekrutálódott teljes zenekar adott elő, nagyszerű összjátékban. Az induló után egy triót interpretáltak nagy sikerrel, amelyben Feketics Ferenc, Nappholz Anti és Molnár Ferenc brillírozott. A harmadik szám: Borli-

nanszki „Gebet” című quartettje volt, amelyet Feketics Ferenc, Keller József, Kolofon Dezső és Arnold Bandi adott elő oly nagy elismerés mellett, hogy hivatásos muzsikusok s megirigylvették volna. Az előbbiekhöz hasonló sikert aratott Deutsch László szólója Weber „Sonate No 3”-ja, amelyet Bacher Frida kísért zongorán. Változatosságképpen csellósám következett ezután. Kummer „Lied an den Abendstern” című csellósóló szerepelt a programon. Előadója Schwartz István volt, aki szép érzelmekkel teli játékot produkált. Losonczy Árpád Remusat átdolgozásában Verdi Trobadourjából interpretált egy részletet, amelyvel nagy tehetséget és meglepő tudást árult el. Két zenekari szám zárta be a hangverseny első részét.

Szünet után Merschbacher László szóló száma volt az első. Schubert egyik gyönyörű zenéjű szonátájával gyönyörködtette a közönséget, a mely hálásan tapsolt az ügyes közreműködőnek. A szólósámok fináléja Losonczy Lehel Hubay: Der Geigenmeister von Cremona” és Mozart „Menüett”-eje volt. Losonczy Lehel lány, melégen átértzett játékkal nagy feltűnést keltett. Gilde zenetanár saját szerzeményű darabjával, a Vilma keringővel és Borli Népdal indulójával ért véget a hangverseny. A szólósámok zongorakíséretét Bacher Frida sikeresen oldotta meg.

Ezuttal említjük meg, hogy Gilde Vendel zenetanár együttal szombaton ünneplte meg bečkereki működésének tíz éves évfordulóját. Tíz év alatt nemcsak a zenetanítás terén léptetett életbe reformokat, hanem a város zeneéletének fejlődése érdekében is sokat fáradozott.

Prónay megsértette Bethlen miniszterelnököt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jul. 22.

A ceglédi választási beszédben Prónay Pál többek között azt mondta, hogy Bethlen egyizben a becsületszavát adta valamire és nem tartotta be ígérését.

A miniszterelnök a sértő kifejezésre vonatkozólag azt mondta, újságírók előtt, hogy megtette a kellő lépéseket, amelyeket a nyilatkozat szükségessé tesz.

A „Pesti Napló” szerint Bethlen az ügyet lovagias utra terelte.

Oroszlámos — Banatsko Aranyelovo. A belügyminiszter megengette, hogy a kanizsai járásban fekvő Oroszlámos község nevét Banatsko Aranyelovóra változtassa.

Vallomásra jelentkeztek a cukorgyári rablógyilkosok.

Beismerték az összes bűnügyeket. — Ujabbi terhelő vallomások. — Letartóztatták Miók Petru apját. — Ki a főbűnös? — Tovább folytatják a vizsgálatot.

— A „Toronto” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 23.

A múlt hét kedjén hangzott el Miók Petru és társai feletti a fellevitelt bíróság ítélete. A novisadi tábla tanácsa a hat napon át tartó tárgyalás ideje alatt tiszta képet nyert a hatalmas bünszövetkezet borzalmas munkájáról s oly súlyosan terhelő adatokat látott fennfornogni, amelyek kétséglenül a bűnösségük mellett szólottak. A legsúlyosabb letagadhatatlan tárgyi bizonyítékot a bűnlelkében látta a bíróság, a melyek már magukban is elég biztos alapot nyújtottak volna szigorú elítélésükhöz. De ezeken kívül megvolt még a beismerő vallomásokról felvett csendőrségi és vizsgálóbírói jegyzőkönyv. A csendőrségen tett beismerést a védelem semmisnek mondotta, mert a vádlottak hozzátartozóinak kijelentéseivel indokolva állításukat, azt igyekeztek bizonyítani, hogy a nyomozást vezető Rusz Gábor csendőrmester verése és kegyetlen bánásmódja presszionálta ki belőlük a vallomást. A vizsgálóbíró előtti beismerést meg azzal indokolták, hogy itt is Rusz szelleme kísérte a gyanusítottakat, kihallgatásuk ideje alatt az előszobában tartózkodott, — sőt időnkint benyitott a vizsgálóbíró szobájába is, hogy jelenlétével felidézze a szárcsai csendőrszobán eltöltött napok emlékét s ezzel hatást gyakoroljon a letartóztatottakra. Fontos körülménynek vette a védelem azt is, hogy a vádlottak úgy az első, mint a másodfokú bíróság tárgyalásánál tagadták a terhére rótt bűncselekményeket s hivatkoztak a büntető törvénykönyv azon kitételeire, mely szerint nem lehet marasztaló ítéletet hozni oly esetben, amikor a kellő bizonyítékok hiányoznak s a vádlottak nem tesznek beismerő vallomást. Mindezek alapján — mint ismeretes — kérték védenek felmentését, illetve bűnösségük kimondása esetén a legenyhébb büntetés kiszabását.

A vád képviselője ezzel szemben három esetben súlyosbírást, a többiben pedig az elsőfokú bíróság határozatának jóváhagyását kérte. Megdönthetetlen jogi érveken nyugvó beszédében egymásután kategorikusan megcáfolta a védelem állításait. Elmondotta, hogy éppen a lekiésinyelt bűnlelkék képeznek döntő jelentőségű tárgyi bizonyítékot ebben a monstre bűnpörben, de számbavehető alapot nyújt a beismerő vallomásuk is, amelyet a vizsgálóbíró előtt, tehát minden kényszerítő befolyástól mentesen, önkéntesen megismételtek.

A tábla ítéletének hatása.

A vádlottak ezzel szemben megmaradtak az elsőfokú tárgyaláson elfoglalt álláspontjuknál. Kereken letagadták a vádiratban felsorolt bűnügyekben való részességüket s mindvégig esőkönyösen megmaradtak ártatlanságuk hangoztatása mellett. Még a tábla ítéletének felolvása után sem puhultak meg, hanem az elnök kérdésére kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek

s ezért a határozat miatt a legfelsőbb bírósághoz a semmitlenséghez folyamodnak.

A novisadi tábla tanácsa — mint annakidején megírtuk — marasztaló ítéletet hozott. Miók József büntetését hat esztendei fegyházról tíz évre emelte fel, a többiek ítéletét pedig változtatás nélkül jóváhagyta.

Megszólt a lelkiismeret hangja...

Az ítélet elhangzása óta hat nap mulott el. A hat nap, amely újból meggyőzhette a beeskerei fogházban ülő vádlottakat, hogy a tagadásuk mit sem használ, korábbi vallomásuk és a terhelő bűnlelkék bizonyítékával szemben. Másfel éven át, amely az elsőfokú bíróság tárgyalása és a tábla határozathozatalának ideje közben elmulott, azzal állították magukat, hogy a tábla tagadásuk alapján felmentő ítéletet hoz. A reményvel az utolsó percig sem hagytak fel, sőt egyesek meg voltak egyenesen győződve arról, hogy a felsőbb bíróság más szellemen nem is ítélezhet. Az igazságos tábla-ítélet végre kijózanította a vádlottakat tévhitükből s bebizonyította, hogy esőkönyösségük nem-hogy javukra, hanem inkább ártalmukra szolgált.

A fogház magánya, csendje is hozzájárult az eltompított lelkiismeret hangjának meghallgatásához. A rengeteg szörnyű bűn, ártatlanul kiontott emberi vér talán kísértésbe hozta ezeket a megrögzött bűnösöket is és felkeltette bennük az undort saját maguk iránt. Iszonyu lelki tusa előzhette meg azt a határozott kijelentést, amit az egyik vádlott örének mondott:

Raportra akarok menni, Vallani akarok.

A kijelentést a bűnpör egyik fővádlottja tette, akit súlyos büntetéssel sújtott a bíróság. Kérelmét természetesen azonnal teljesítették és Vojvodity Ivo dr. vezetőügyész elé vezették, aki vallomásáról jegyzőkönyvet vett fel.

A megtört bűnös...

Szombaton délelőtt jelentkezett kihallgatásra a fogoly. A törvényeségi épület második emeletére, az ügyészségi osztályon, a vezető ügyész irodájába vezette fel a szuronyos fogházor a megtört bűnöst. Arca mintha megenyhült volna. A villogó tekintet elhült, szeméit lemondóan, bűnbánóan szögezi a padlóra. Kezével idegesen forgatja kalapját.

A vezetőügyész szobájában dr. Vojvodity Ivó főügyészen kívül a jegyzőkönyvvezető tartózkodik. Újól megkérdezi a fogolytól, hogy mit kíván. A vádlott szomorúan alá-hajtja fejét, majd megtört, de határozott hangon a következőket mondja: **Megbántam, amit tettem — vallani akarok.**

A néhány szó kimondása után szinte megkönnyebbülten lélegzett

fel. Nagy kő eshetett le a szívéről, most, hogy két évi hallgatás után becsületes őszinteséggel elbeszélhette a legnagyobb aprólékosággal a hatalmas bűnügyet, úgy ahogy az a valóságban megtörtént.

„Beismerem szörnyű bűneimet.”

A fogoly rövid pihenő után sorban elmondja a bűnügyeket, a melyeket társaival együtt elkövetett. Gondosan szövi beszédének fonálát, nem hagy ki egyetlen egy mellékkörülményt sem, kitér a legkisebb, pillanatnyilag jelentéktelennek látszó részletekre is, hogy minél tisztább képet nyújtson a kihallgatást vezető Vojvodity dr. főügyésznek. Vallomása során beismerte, hogy a Rusz Gábor csendőrmester előtt tett kijelentései a való igazat fedik s hasonlóképpen fenntartja a vizsgálóbíró előtt elhangzott vallomását is.

Kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát mindazokban a bűnügyekben, amelyeket a vádirat felsorolt és hangoztatja, hogy ugyanugy vétkesek egytől egyig a többi vádlottak is.

A fogoly még egyik-másik momentumról érdekes, nagyfontosságú vallomást tett, amelyre azonban a további vizsgálat eredményessége érdekében ezúttal még nem térünk ki.

Vallanak a foglyok.

A kihallgatás befejezése után visszavezetik a vádlottat a cellájába. Alighogy lezárult a nehéz fajtó, raporra jelentkezik a második bűnös is. Raportot kér. A vezetőügyész elé vezetik, aki haladéktalanul megkezdi a vallomás felvételét.

Kijelenti, hogy nem bírja tovább a lelkiismerete, meg kell mindent mondania, hogy a fővétkések bűneik arányában élvezzék megérdemelt bünhődésüket. Beismeri, hogy a vádiratban felsorolt bűnügyeket tényleg ő követte el, még pedig olyképpen, ahogy a csendőri feljelentés elmondja, ugyanúgy magára vállalja a bűnrészességeket, s a rablásokban felemlített szerepeket, amelyek tényleg az ő lelkiismeretét terhelik.

Elvezetése után újabb foglyok jelentkeztek, úgy hogy délben, amikor a kihallgatásokat befejezték, teljesen tisztázódott a bűnkomplexumban mindegyik vádlott szerepe.

Rehabilitálták a hatóságokat.

A bírósági tárgyalások előtt az egyik helybeli lap éles támadásokat intézett a nyomozást vezető Rusz Gábor csendőrmester ellen. Az elsőfokú tárgyalás alkalmával a védelem részéről megismétlődtek a támadások, amelyek annyira elfajultak, hogy végül is magát a bravuros nyomozót, Rusz Gábort vádolták háromszoros nyílakossággal, míg védenekiket, akik utólag maguk is beismerték bűneiket, úgy tüntették fel, mint akiket ártatlanul hurooltak meg és juttattak el a vádlottak padjára.

Rusz Gábornak az ügyész kelet a védelmére és visszautasította a védelem részéről ellene elhangzott súlyos vádakait. A csendőrmester ellen, aki a bántási közbiztonság helyreállítása és megjavítása érdekében annyit tett s bravuros nyomozásaival hírnevet szerzett, oly eredményes aknaháborút folytattak, hogy kénytelen volt végül is elhagyni az ország területét.

Távollétében (Romániában teljesít szolgálatot) nem tiltakozhatott a vádak ellen, amelyek érdemtelennél érték. A legfényesebb elégtételt mégis megkapta azzal, hogy a bűnösök most egymásutánban bevallják a bűneiket, úgy ahogy ezt annakidején a szárcsai csendőrszobán cselekedték.

Terhelő vallomások.

A foglyok a kihallgatásuk alkalmával többek között olyan részletekről is beszéltek, amelyet a csendőrségi feljelentés és a vádirat nem érintett. Többek között gyakori vonatkozásba hozzák az egyes bűnügyekkel az életfogytiglani fegyházra ítélt Miók Petru apját, Miók Györgyöt. Az öreg Miókot annakidején letartóztatta a nyomozást vezető Rusz Gábor csendőrmester, rövidesen azonban szabadon bocsájtotta a letartóztatottak ugyanis kivétel nélkül a védelmére keltek és egyöntetűen kijelentették, hogy ártatlan. A határozott vallomásra Rusz nem is találta érdemesnek a vizsgálatot ez irányban tovább folytatni s így nem is kutatott bűnlelkék vagy más bizonyítékok iránt.

Ujabbi letartóztatás.

A kihallgatott foglyok határozottan terhelően vallottak Miók Györgye ellen, mert kijelentésük szerint Miók Petru apja majdnem mind-egyik bűnügyről tudott s több esetben tevékenyen közreműködött. Egyes bűncselekményekben mint bűnsegéd vállalt szerepet, máskor meg felbújtotta fiának bünszövetkezetét egyik-másik rablás elkövetésére. Szántalanszor annyiban volt segítségére a társaságnak, hogy elrejtette és értékesítette a bűnös titon szerzett holmit.

A súlyosan terhelő vallomások, amelyeket a vádlottak együttesen tettek, arra indította Vojvodity Ivo dr. vezetőügyészt, hogy elrendelje Miók Györgye letartóztatását. A végzést már szombaton délután szándékozott kiadni a vezetőügyész, tekintettel azonban arra, hogy az öreg Miók minden vasárnap amugy is meglátogatja a fogházban ülő fiát, a letartóztatást tegnapi hagyta.

Miók Györgye — fogoly.

Vasárnap délelőtt kilenc órakor élénk képet ölt az ügyészség előtti második emeleti folyosó. A hosszú folyosó és feljáró lépcsők megtelnek a foglyok hozzátartozóival, akik látogatába jöttek s itt várják meg a beszélgetésre szóló engedély kiadását. Tegnapi sok asszony és gyermek ácsorgott az ajtó előtt, várva a kis fehér cédulákat, amelyeket kiállításuk után egyszerre kiosztanak az érdekeltek között. A látogatók sorában feltűnő sok a román — a cukorgyári rablógyilkosság s a többi bűnügyek terhelteinek hozzátartozói. A sokaságban feltűnik Miók Györgye alakja is, aki mit sem sejtve topog végig a folyosón. Alacsony termetű, töpörödött öreg em-

ber, akinek csak a sunyi szeméi árulják el, hogy nem tiszta lekiismeretű ember. Külsője után mégsem tételen néz felületes szemlélő, hogy annyi bűnügy terheli lelkiismeretét.

Hirtelen kinyílik az ajtó és behívják az ügyészéi irodába Miók Györgyöt. Az öreg még most sem gondol semmi rosszra, egykedvűen gyorsan gyelekszik az ajtó felé. A szobába érve, **Vojvodity Ivo dr. vezetőügyész** kihirdeti előtte letartóztatását. Miókot láthatóan meglepte a hirtelen letartóztatás. Olyan biztosan érezte már megmenekülését a bünpörből, hogy nem is sejtette az igazságszolgáltatás részéről fenyegető veszélyt. Hiába is volt minden ellenvetése, néhány perc múlva már fegyveres fogházhoz vezetete le — a folyosón áldogáló hozzátartozóinak nem kis álmétközésére — a fogházba.

Folytatják a vizsgálatot.

Miók György tegnap óta már a becskerekői fogház lakója. A földi igazságszolgáltatás sújtó kezét nem tudta elkerülni a bünszövetkezet utolsó szabadlábon élő tagja sem. Eljutott ő is méltó helyére, a vádlottak padjára, tizennegyediknek, hogy megfeleljen a szörnyű bűnökért, amelyekkel oly csúfult rácafolt emberi mívtára.

A becskerekői ügyészség tovább folytatja a vizsgálatot s nincs kizárva, hogy ennek során még újabb ötöt részletek kerülnek napvilágra.

HIREK

Jul. 24.
1783-ban szül. Bolivar, Délamerika felszabadítója.
1803-ban született az idősebb Dumas.

A nemszláv középiskolai tanárok vizsgájának határideje. A becskerekői főgimnázium igazgatósága közli: A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében az összes nemszláv nemzetiségű középiskolai tanároknak vizsgáznok kell az előirt tananyagból. Az utolsó határidő a vizsga letételére 1923. tehát a folyó év szeptember hónapja. Mindazok, akik vizsgázni óhajtanak, kötelesek ezen szándékukat legkésőbb augusztus 15-ikéig vagy a vizsgáztató bizottságnál, vagy a közoktatásügyi minisztériumnál bejelenteni.

Elmezavarában leszurta a feleségét. Borzalmas esemény játszódott le tegnap éjjel Velika Kikindán. Laub Liza kikindai asszonyt az uralmát pillanatnyilag elmezavarában megtámadta, késével kilencszer gyors egymásutánban megszúrta, majd doronggal esett neki az elalélt asszonynak és összeverte a fejét. A szerencsétlen asszonyt a házbeliek mentették ki rettenetes helyzetéből. A dühöngő férjet a rendőrség elfogta. Laub Lizát haldokolva be szállították a kórházba. Felgyógyulására felmondtak minden reményt.

Praktikus tolvajok. Szervák Ferencnek a Tiszaármentesítő társulat egyik örének Belabláton lévő házából tegnap ismeretlen tettesek nagymennyiségű fohagymát és vöröshagymát vittek el. A kár jelentékeny. A nyomozás ezideig még nem vezetett eredményre.

Rendőrbírói ítélet. Meckel Margit

és Oszter Mária becskerekői asszony összeverekedett a Car Dusanova (Váraljai) utcai piacon. A nézeteltérés oly élénk volt a két asszony között, hogy külsőleg is kifejezést adtak annak s egymás hajába kapva igyekeztek érvelni a maguk igazsága mellett. A rendőrségnek nem volt észéke az ilyen érzelmi momentumok iránt s rövidesen végét szakított az idillnek. A rendőrbíró a két asszonyt botrányozásért kétszáz-kétszáz dinár pénzbírságra ítélte.

Betörés. Az Ecska község mögött fekvő Staityevo telepen vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettes feltörte Poucoki Ljubomir ottani gazdálkodó istállóját és onnan nagymennyiségű ruhaneműt vitt el. A kárvalótt gazda bevallása szerint a betörő egy férfi öltönyt, egy gyapjú nadrágot és egy szűrt emelt el, összesen ezerkilencszázötven dinár értékben. A vizsgálat megindult.

Példás bírság, mert nem tartotta be az ebzárlat intézkedéseit. Petrity Milos Miletityevo (Temesvári) utca 2647. szám alatti lakos a szigorú ebzárlat dacára nem tartotta megkötve kutyáját. A dühös természetű eb a kinalkozó alkalmat felhasználva, kirohant az utcára, ahol megharapta Sodár Annát és még két személyt. A rendőrbíró Petrityét négyszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. A bírságon kívül még megfizetni tartozik az orvosi költségeket és a Pasterintézetbe való szállítás összes kiadásait.

Elveszett péntek este egy csomóba három kulcs a Pupinova és Brigadira Risztitya utca között. Becsületes megtalálóját adja le a „Torontal” szerkesztőségében vagy a rendőrségnél.

Budapesti és zagrebi tőzsdei megbízások, ingatlanok, ingók vétele és eladása legelőnyösebben **Lóza Zsiga** bizományi irodájában Veliki Becskerek, Brigadira Risztitya (Aradáci) utca 168. Telefon 240.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat legjutányosabban** eszközöl a **Nagybecskerekői Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Vas- és fémöntvényeket Krausznál, Veliki Becskerek. — Telefon szám 329.

Hölgyek figyelmébe. Halcsont nélküli negyfézűzők már 200 dinártól kezdve kaphatók, haskötők, **orvosi haskötők, melltartók** a legelőnyösebb kivitelben készülnek mérték után. Arnstein Józsa fűzőszalonjában, Veliki Becskerek, Alkotmány-utca 23. sz.

Kurirunk minden héten kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap rendszeresen utazik Beogradba, Banatska Trgovačka Agencia Veliki Becskerek, Aleksandrova u. 27. Telefon 32.

Egy teljesen új állapotban levő használatlan **altdeutsch hálószob berendezés**

családi okok miatt eladó. Bővebbet: **WEISER** zongorahangolónál Obala Princeze Jelene (Gizella-part) 6.

Sport

Kadima—Zseljeznicsari 2:1 (0:1).
A Kadima Tóth, Bence, Kohn I. nélkül állt fel. Az eredményt nagyban befolyásolta a nagy szél. A zseljeznicsari a harmincadik percen a balösszekötő révén szerzi meg a vezető goalt. A másik félidőben Krausz kiegyenlített, majd Glücksmann révén megszerzi a győztes goalt. A bíró egy sajnálatos incidens miatt kénytelen volt a mérkőzést a szabályos idő lejártá előtt lefújni.

Slavija I. b)—Zseljeznicsari I. b) 6:0.

A Sombori Sportegylet uszószakosztálya 1923 július 29-én, vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel a Péter király-esatornai fürdőházban rendezte uszóversenyét a „Vojvodina 1923. évi bajnokságáért” a következő programmal: 1. 1000 m. uszás (Vojvodina 1923. évi bajnoksága). 2. 50 m. melluszás hölgyeknek. 3. 100 m. melluszás (Vojvodina bajnokság). 4. 100 m. hölgyverseny (szabadstílus). 5. 100 m. sprint (Vojvodina bajnokság). 6. 50 m. sprint. 7. 400 m. uszás (Vojvodina bajnokság). 8. 50 m. juniör (18 éven aluliaknak). 9. 100 m. hátuszás (Vojvodina bajnokság). 10. 4x50 m. vegyes staféta. 11. 100 m. oldaluszás. 12. Vízipóló (7-es csapatok részére). Nevezési díjak az 1., 3., 5., 7., 9. számokban 8 dinár, a 10. és 12. számban 15 dinár s a többi számokban 5 dinár. Nevezési határidő 1923 július 27. Díjazás: az 1., 3., 5., 7. és 9. számokban diszitett nagy ezüst érem banjoki szalagon a „Vojvodina bajnoka 1923. évré” címmel. II. eüst. III. bronz. A többi számban I. nagyezüst, II. kizezüst, III. bronz. A versenyen, mely a J. U. Sz. szabályai szerint rendeztetik, indulhat minden az uszósövetség által leigazolt amateur uszó. Indítás 50 cm. stabil startról, uszás egyhosszban forduló nélkül, vízárral kötélcel felé. A versenyszámok sorrendje a nevezések beérkezése után az összes érdekek figyelembevételével fog megállapítani. Fentieket az uszósövetség összes egyleteivel azon felhívással közli, hogy kollektív egyleti nevezéseket — a nevezési díjak egyidejű megküldése mellett — a Sportegylet uszószakosztályvezetője címére (Zsigmond Tibor Sombor V. Golub u. 2.) a fenti határidőig annál is inkább tegyék meg, mert később érkező nevezéseket csak kétszeres nevezési díjjal veszik figyelembe.

A göteburgi olimpiász

Amsterdam városa vasárnap nemzetközi atletikai viadalt rendezett, melynek eredményei:

100 m.: Broos (holland) 11.1 mp. Geró a nedves füves pályán elcsúszott és a versenyt föladta.

400 m.: 1. Paulen (holland) 50.9 mp. 2. Kurunczy (magyar) 51.4 mp.

Sulydobás: Eördögh (magyar) 1313 cm. 2. Narancsics (cseh) 1273 cm.

Diszkoszvetés: 1. Csethey (magyar) 4075 cm. 2. Eördögh (magyar) 3850 cm.

Gerelyvetés: 1. Csejthey (magyar) 4846.

Móricz Zsigmond öccsét agyonlőtték Amerikában.

Móricz Zsigmondot, a magyar irodalom kitünőségét családi gyász érte. A jeles írónak tizenöt esztendő óta Északamerikában élő fivérének sétaközben véletlenül eltalálta egy revolvergolyó és a magyar farmer néhány napi szenvedés után meghalt. A szerencsétlenség híre most érkezett meg Budapestre. Az értesítés elmondja, hogyan történt a tragikus véletlen.

Móricz Dezső, már körülbelül tizenöt esztendő óta élt Északamerikában, déli Florida államban. — Móricz Dezső akkor került ki, amikor még könnyen lehetett földhöz jutni Floridában, amelynek telepítése csak nemrég fejeződött be. A kalandos természetű fiatalember földszerzésre adta magát és a buján termő, tropikus floridai földből csakhamar megszerzett magának több száz hektárnyit. — Nagy szorgalommal látott ezután a gazdálkodáshoz. Földjeit kizárólag gabona- és narancstermesztésre rendezte be és ő volt az első, akinek ott modern rendszerű narancsligetét voltak. Csakhamar egyike lett Florida leggazdagabb földbirtokosainak. Birtoka körülbelül tizezer holdat tesz ki és ebből négyszáz hold a narancserdő. Az egész birtok értéke néhány millió dollárra tehető.

A fiatal ültetvényes néhány nappal ezelőtt belátogatott Florida városába. Kocsijáról lezállva, bevásárlásokat eszközölt. Egyszeresak arra lett figyelmessé, hogy az utca tulsó járdáján néhány munkás hangos szóváltásba kezd. A veszekedők csakhamar elővették revolvereiket és lövöldözni kezdtek.

Móricz Dezső védett helyre akart húzódni a golyózapor elől, ebben a pillanatban azonban golyó taláta. Móricz Dezső két napi szenvedés után behalt sebébe.

Orosz muzeumok.

Az orosz forradalom a pétervári szépművészeti muzeumot jelentősen kibővítette azáltal, hogy az óriási téli-palota termeinek egy egész sorát a muzeum helyiségeihez csatolta. Az Argonauták című orosz művészeti folyóirat első száma, mint Frankfurtból írják, részletesen elmondja, hogy II. Katalin cárnő egykori lakosztályaiban hogyan rendezték el a francia műkincseket. Az első két terem a XVII. a harmadik pedig a XVIII. század francia művészetének van szentelve. Az utóbbi tereben a XVIII. század művészetét főként hat Watteau-festmény képviseli, amelyek közül egy (jeleket a „Képzelt beteg”-ből) a carskoje-szelói császári palotából került oda. Egy másik kép, a „Szent család”, amely már azért is különösen érdekes, mert Watteaunál igazán ritka az ilyen tárgy, ezelőtt a gatschinai kastélyban volt. A többi tereben Lancret, Nattier, Coypel, Lenonine, Boucher stb. számos képe látható. Hubert Robert képe, akit Oroszországban igen nagyra tartanak, egész ternet töltenek meg. Az Argonautákon kívül a Gazette des Beaux Arts is közöl egyet-mást az orosz művészeti viszonyokról. A cárok Nagy Péter ideje óta mindig Pétervárt, az új fővárost igyekeztek fejleszteni, úgy hogy a nyugati pik-

tura csaknem minden számbavehető orosz gyűjteménye Péterváron centralizálódott. A szovjetkormány, amely a művészeti érdeklődést egész Oroszországra ki akarja terjeszteni, a cárokkal ellentétben a decentralizáció politikáját vezette be. Ennek megfelelően a pétervári „Eremitage” raktáraiból igen sok darab került Moszkvába. Ezek közt van Tizian „Keresztvivő Krisztus”-a, Murilo egy „Immaculata”-ja, azonkívül három Rubens, két van Dyck, egy Rembrandt, továbbá több Watteau-festmény, valamint kisebb francia mesterek számos szép alkotása.

Nyilttér

Ezen rovat alatt közöltékért nevükkel felelősséget a szerkesztőség.

Köszönet.

Ezennel kijelentem, hogy a Slavija biztosító bank a Buza-téren lévő fűszerüzletében július hó 10-én történt tüzkárt a legrövidebb időn belül felbecsülte, megfelelő kártérítésben részesített, egyszóval megelégedésemre szolgált ki. A fenti biztosítót éppen ezért a legmelegebben ajánlhatom mindenkinek.

Schwan István.

Egy használt, de jókarban levő **fedeles**

hintó

megvételre kerestetik.
1380 Cim a kiadóban.

Elsőrendű, darabos **MESZET,**
száraz, vellázott 1255
FASZENET
jutányosan szállít

Révai Adolf, Subotica. Telefon 551.

500 drb férfiszaima alap
kiürsítése 10 dinártól feljebb.

S. J. Boskovits
a Gólyához.

Veszek

hulladék vörös- és sárgarézet, ólmot és kompozíciót a legmagasabb napiáron. 1350

Kohn Sándor bádógos, Veliki Bečkerek, Temesvári utca 12.

Junger Herr im grünen Sportanzug

welcher am Peter- und Paulstag von Pančevo nach Beograd fuhr, ersucht dringend jene Dame, ihm an die Redaktion unter „Beograd” zu schreiben. 1373

Jóforgalmu falusi üzlet eladó!

Egy bánati községben eladó vegyeskereskedés gabonarakttárral. A ház áll egy üzlethelyiségből, 2 szoba, konyha, pince és egyéb melléképületekből. — Külön épület a gabonarakttár. — — — Ara: 80.000 dinár.

Bővebb felvilágosítást Lévy Nándorné, Bega-vállalat, Veliki Bečkerek, a főpostával szemben. 1376

Hollandiai disznózsir

1866 minden mennyiségben kilogrammonként netto súlyban

Din 32⁵⁰-ért

= kapható. =

Viszonteladónak engedmény!

Kanitz és Leipniker

Vel. Bečkerek, Miletićeva u. 43. Tel. 27.

A pancsevoi Szerb Bank faosztályánál Kovinban

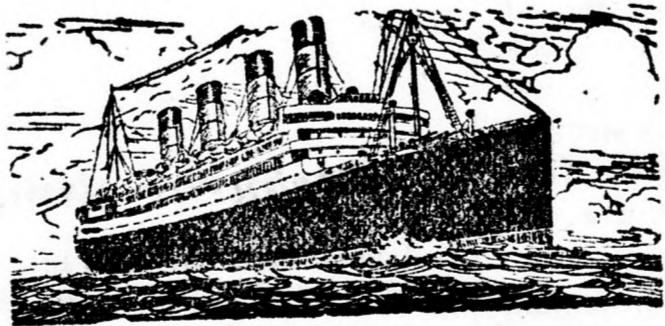
eladó több ezer darab elsőrendű távirat-, telefon- és villam vezetékhez **fenyőoszlop** mindenféle hosszúságban és vastagságban.

Az anyag a helyszínen megtekinthető és bármikor szállítható. 1054

Koninklijke Nederlandsche Lloyd, Amsterdam

CUNARD LINIJA

(OSNOVANO 1840)

NAJVEĆI I NAJBRŽI
PAROBRODI

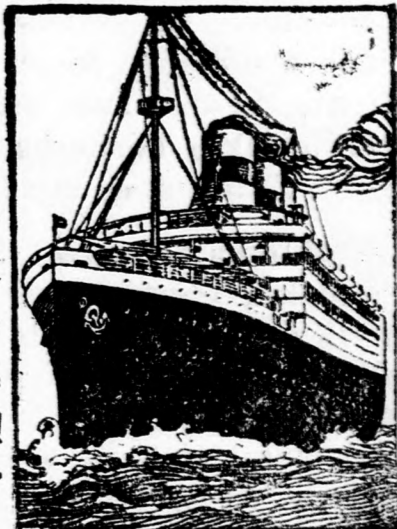
IZRAVNO KNJIŽENJE ZA
SVE DJELOVE
S VIJETA

Vezérképviselőt az SHS. állam részére Jugoslavenska Banka D. D. — Fiókképviselőt V. Bečkereken: **Joe S. Rendulić** Svetosavska u. 601/2. sz. (a szerbtemplom mellett).

Délamerikába, Egyesült Államokba és Kanadába!

1360

Államilag engedélyezett kivándorló iroda mezőgazdasági munkásoknak Sao Paulo államba (Dél-brazília) való szállítására mérsékelt viteldij mellett!

GYERMEKTÁPISZER GYERMEKTÁPISZER

VITAL

LEGJOBB TÁPISZER CSECSEMŐK, GYERMEK ÉS DAJKÁK RÉSZÉRE

HALÁTKARÓ HALÁTKARÓ

VITAL

LEGJOBB ERŐSÍTŐ SZER MINDEN KORBAN LEVŐ BETEGEK ÉS ŪDŪLŐK RÉSZÉRE

4 TISZTA TERMÉSZETES GVÁRTMÁNY

TÁPISZERGVÁR K.S.T. VITAL ZAGREB, K.SAVENSKA CESTA 14

Egy jobb házból való fiu 1384

tanoncnak

felvétetik megállapodás szerint

Kohn Dezső aranyműves és ékszerésznél Pupinova ul. 14 (Benó átjáró.)

Ugyanott e szakmába vágó új munkákat, átalakításokat és javításokat elvállalok.

Tört aranyat a legmagasabb napi áron veszek!

Tüzifa

felaprításának gyorsabb és rendezőbb elvégezhetőse végett fagyógépemre 1349

hasítóbaltát

is szereltettem, most minden mennyiségű tűzifát a leggyorsabban bírom elvégezni. Kérem a n. é. megbízóimat ezen körülmény figyelembe vétele mellett szives megbízásait ezentul is címemre juttatni. Tisztelettel

Regauer Mihály
Szokolszki kej (Széchenyipart) 14.